

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רו שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת ואתחנן י"ג מנחם אב תשע"א

כבוד בית הכנסת מחיש הגאולה

שובו לכם לאהליכם ואתה פה עמוד עמדי (ה, כז)

רבנו הקדוש רבי אליעזר פאפו בספרו "חסד לאלפים" (סימן קנא) כתב אודות בית הכנסת, כדברים דלהלן וזו לשון קודשו: הן בעוון רוב הפרצה של הדיבור בבית הכנסת בשחוק וקלות ראש מצוי ביותר בשבתות ובמועדים... לבבות יראי ה' יכאבו מראות לפעמים איך נעשה בית הכנסת כמערת פריצים, זה פונה לכאן ומדבר עם חברו, וזה שוחק, וזה מתלוצץ. ואם ימצאו מקום לשחוק - ימלא פיהם שחוק וקלות ראש. ויש נלחמים זה עם זה וצועקים זה על זה ומכים זה את זה כברחובות קריה. ויש שצועק וגוער בחזן, או בשמש, או באיזה אדם שעשה דבר נגד רצונו, יתן בקולו קול עוז וכו' וכהנה דברים... ולמשמע אוזן דאבה נפש יראי ה', אוי לעינים שכך רואות ולאזנים שכך שומעות ואין לאל ידם למחות, כי נעשה להם כהיתר, ואין איש ניחם על רעתו וכו', אוי לו לדור שכך עלתה בימיו, כי דין גרמא דעצירה עכבות משיחא (כלומר זהו הגורם שנעצר ומתעכב משיח צדקנו). שהרי אמרו בזהר (ויקרא עה:): דישאל מתעכבי בגלותא על "דעבדי קלנא בשכינתא" ופירש הרב ראשית חכמה (שער הקדושה פ"ד) שהם המדברים שיחת חולין בבית הכנסת. עכ"ל הקדוש.

הרי מגלה לנו הזוהר הקדוש, והרב ראשית חכמה ור"א פאפו, מדוע מתעכב משיח מלבוא? מפני שיחת חולין שבבית הכנסת. אוי, הלא כאשר יבוא משיח הוא יצביע כנגד איש פלוני ואלמוני לאמר: אתה עיכבת אותי!

הדבר מרטיט הלב, והדבר נעשה לנו כאילו זהו דברים בטלים, לאמר שלא לדבר "דברים בטלים" בבית הכנסת... לכן נקבל על עצמינו ולו במעט "בשעת התפילה" שלא לדבר כלל! ולגעור במי שמדבר. והנה כל אדם בבית הכנסת שרוצה להעמיד ההלכה על תילה, הרי הוא מורשה והוא כבעל הבית לומר לזולתו: "אל תדבר כאן בשעת התפילה" וכל שכן שלא לעשות לעג משמש בית הכנסת ולגעור בו חס וחלילה, וכמו שכתב לעיל ר"א פאפו. ישמע חכם ויוסף לקח ושמירה. ועל ידי זה לא נעכב את המשיח אשר בו יבוא וינחמנו עם נחמת ה', נחמו נחמו עמי: אמן.

וזה שנאמר "שובו לכם לאהליכם" - הם אהלי בתי כנסיות, כמ"ש בברכות (טז ריש ע"א וברש"י). ואתה פה עמוד עמדי: ואתה - כל אחד מהציבור, "פה" - לשון פה, "עמוד" - שתוק, עמדי - כאשר אתה עמדי בבית הכנסת.

שבת שלום ומבורך!

כל הנוסע לחוץ לעיר מברך "תפילת הדרך" בשם ומלכות, כשיש לפניו נסיעה ושהייה של שעה ורבע. ובחזרתו מברך "ברכת הגומל".
הרואה את ה"ים" מברך בשם ומלכות ברוך וכו' עושה מעשה בראשית, הן ים התיכון הן ים טבריה, וי"א גם ים המלח.

הגליון לעילוי נשמת מורנו ורבנו רבי אלעזר אביחצירא זיע"א

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

ברכת הגומל בנסיעה בתוך העיר

שאלה: הנוסע בתוך העיר משך 72 דקות האם מברך הגומל, מפני שכנת תאונות רח"ל.
תשובה: אין מברך, והגם שיש "שכנת תאונות", כי חכמים לא תיקנהו על התאונות.

ברכת הגומל במקום סכנה

שאלה: מה דין הנוסע במקום מסוכן לענין ברכת הגומל.
תשובה: הנוסע במקום מסוכן מאד, צריך לברך, כיון שניצל, אע"פ שלא שהה שם 72 דקות, כגון בארץ ישראל במקום שישנם שם ערבים לעת עתה לצערינו.

הלוך ושוב לענין ברכת הגומל

שאלה: האם הלוך ושוב באותו יום מצטרפין לשיעור ברכת הגומל.
תשובה: הלוך ושוב מצטרפין. כיצד, היוצא מעירו לעיר השניה ומגיע לשם בפחות מ-72 דקות אינו מברך. אבל כשיחזור לביתו באותו יום יברך כי הרי היה 72 דקות בצירוף החזרה.

ברכת הגומל לנוסע בקביעות

שאלה: מי שנוסע חוץ לעיר כל יום, אימתי יברך הגומל.
תשובה: מעיקר הדין יוכל לברך כל יום שהרי ניצל וצריך להודות. ויש מברכין בסוף השבוע.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

פרוייקט גדול ויחודי של תורת חכמי מרוקו,

עומד לראות אור בימים אלו,

על פי הוראתו של רבנו אלעזר אביחצירא זצ"ל, ומעוטר בהסכמתו

עדיין ניתן להנציח לכל מטרה, הקודם זוכה!

לפרטים: 02-9709118 (משה)

אבן יקרה

רבי יחיאל מאיר מגוסטינין היה מתלמידי רבי מנחם מענדל מקוצק. הוא נהג להרבות בתעניות ובסיגופים, אלה השפיעו לרעה על בריאותו, והדבר עורר דאגה אצל בני משפחתו.

הגיעו הדברים לאוזנו של הרבי מקוצק. הוא קרא לרבי יחיאל מאיר ואמר לו: "הציווי 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' מוזכר בתורה בצמידות לאיסור עבודה זרה. וכי מה הקשר בין הציווי לשמירת הבריאות לבין עבודה זרה?"

"אלא", הסביר הצדיק, "כשאדם מרבה בתעניות ומסכן את בריאותו, הוא עלול לדמות בנפשו שאינו בשר ודם מן השורה אלא הוא יצור על טבעי, שאינו זקוק לאכילה, לשתיה ולמנוחה. מחשבה זו יש בה שמץ של עבודה זרה."

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com